

Η ΠΑΤΗΜΕΝΗ ΤΣΙΧΛΑ ΜΟΥ, ΟΙ ΚΑΘΑΡΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ

Πριν κάποιο καιρό άραξα με τους φίλους μου στην πλατεία Συντάγματος και κάποια στιγμή πέταξα την τσίχλα που μασούσα. Η τσίχλα, χρώματος ροζ, σύντομα έγινε μαύρη και κόλλησε πάνω στο πλακάκι δίπλα από χιλιάδες άλλες· ένα κλασικό μητροπολιτικό σκηνικό. Η καψερή η πατημένη η τσίχλα μου όμως δεν ήξερε τι την περιμένει. Ακριβώς απέναντί της είναι η βουλή και εκεί είναι τώρα αρχηγός ένας με μεγάλη οικογένεια. Έχει και έναν ανιψιό που είναι δήμαρχος στην Αθήνα και δεν του αρέσουν οι πατημένες τσίχλες.

Ο δήμαρχος λοιπόν πήγε στην πλατεία Συντάγματος και πήρε μαζί του και τους καθαριστές πατημένης τσίχλας που διαθέτουν όλη την απαραίτητη τεχνολογία και τεχνογνωσία αφαίρεσής της. Είναι μία δουλειά που απαιτεί λεπτομέρεια και υπομονή: οι τσίχλες είναι αμέτρητες και δαιμονισμένα κολλημένες. Ο δήμαρχος πήρε μαζί του και τους φωτογράφους που του βγάλανε και γαμώ τις φωτογραφίες για να τις ανεβάσει στα σόσιαλ, οι τριανταπέντε χιλιάδες ακόλουθοί του είναι διψασμένοι για νέες αναρτήσεις.

Η αφαίρεση της πατημένης τσίχλας είναι μία τελετουργία. Είναι μία από τις πολλές συμβολικές πράξεις που εντάσσονται στη στρατηγική με τίτλο «καθαρές και ασφαλείς πόλεις». Η στρατηγική αυτή δεν είναι του ανιψιού του πρωθυπουργού. Την ακολουθούν όλοι ανεξαιρέτως οι δήμαρχοι πριν από αυτόν, μπορεί με διαφορετικό τρόπο αλλά ο στόχος είναι ο ίδιος.

Η στρατηγική αυτή μετράει ήδη κάποιες δεκαετίες και έχει διεθνή εμβέλεια, δεν τη σκέφτηκε μόνος του ο ανιψιός την ολομέτωπη επίθεση ενάντια στις πατημένες τσίχλες.

Ήταν το 1982 όταν δύο αμερικανοί ειδικοί του κράτους, οι Γουίλσον και Κέλιγκ, λανσάραν την περιβόητη θεωρία των «σπασμένων τζαμιών». Οι τακτικοί αναγνώστες του περιοδικού μπορεί να την θυμούνται μιας και έχουμε αναφερθεί και στο παρελθόν στη θεωρία αυτή και την επιρροή της. Σύμφωνα λοιπόν με τη θεωρία αυτή, εκτός των άλλων, η εικόνα εγκατάλειψης που αναδύουν τα

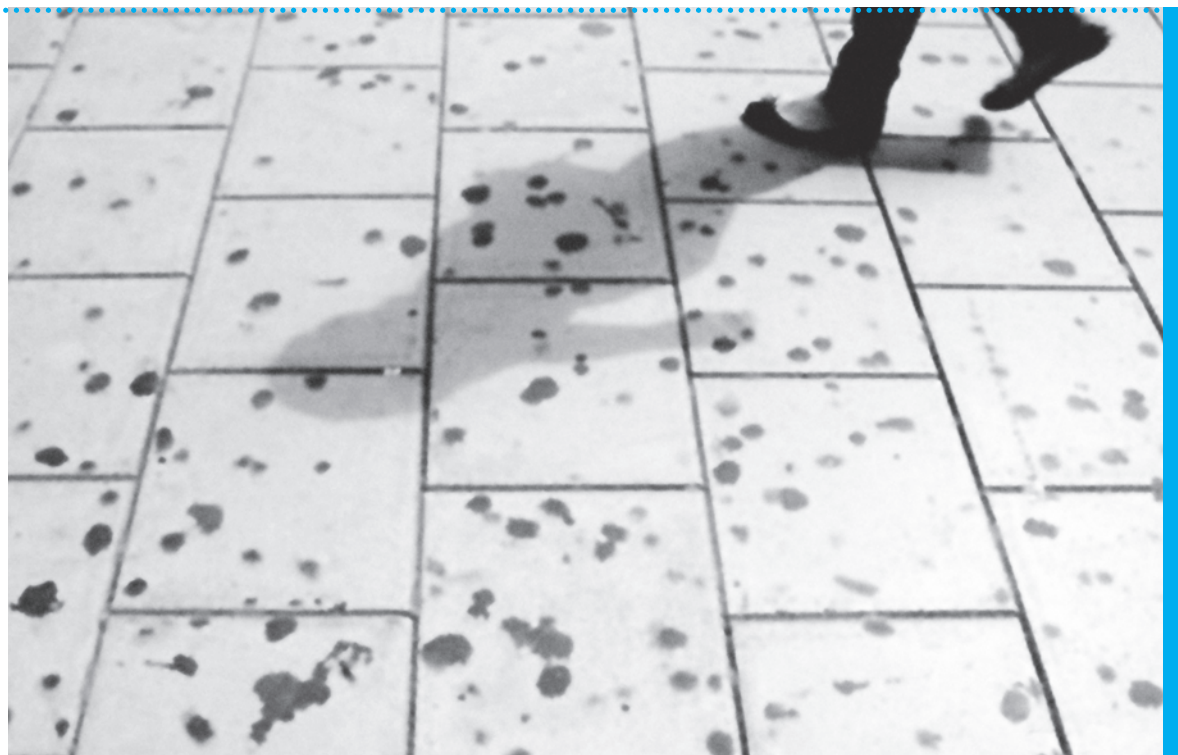
σπασμένα τζάμια που υπάρχουν στις συνοικίες, εντείνουν το αίσθημα ανασφάλειας των πολιτών και συμβάλουν στην συνέχιση του κλίματος ανομίας και εγκληματικότητας. Για τον λόγο αυτό κανένα σπασμένο τζάμι δεν πρέπει να είναι σπασμένο, θα φρόντιζαν οι μπάτσοι και οι δήμαρχοι για αυτό.

Πράγματι η θεωρία αυτή ήταν το ευαγγέλιο όλων των δημάρχων σε αμέτρητες πόλεις των ΗΠΑ και ιδιαίτερα στην Νέα Υόρκη. Εκεί εφαρμόστηκε η στρατηγική των σπασμένων τζαμιών με συνέπεια. Η αυστηρή ποινικοποίηση της μικροπαραβατικότητας στην καθημερινότητα των πόλεων συνοδεύτηκε από το ίδιο σύνθημα που ακούμε και σήμερα: καθαρές και ασφαλείς πόλεις. Ήταν σαν μία κήρυξη πολέμου. Από την μία οι καθαροί και ατσαλάκωτοι ευυπόληπτοι πολίτες της πόλης που γουστάρουν πεζοδρόμια χωρίς πατημένες τσίχλες και από την άλλη οι άξεστοι, βρώμικοι και χωρίς σεβασμό προς τον νόμο που πετάνε τις τσίχλες τους όπου να' ναι. Όχι δεν είναι ο πόλεμος της τσίχλας, είναι ο ταξικός πόλεμος!

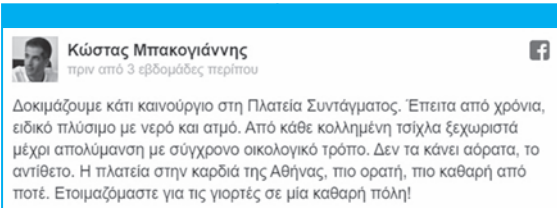
Η σύνδεση της ιδεολογίας της καθαριότητας με τον φασισμό ξεκινά σίγουρα από την εποχή του Μουσολίνι στην Ιταλία που έστειλε τους μελανοχιτώνες του να σκουπίσουν τους δρόμους. Στις αμερικανικές μητροπόλεις την δεκαετία του '80, οι καθαρές και ευπαρουσίαστες πόλεις ήταν κομμάτι της στρατηγικής που επεδίωκε την συσπείρωση των μεσοστρωμάτων στις γειτονίες των πόλεων, στην ταξική μάχη για το δημόσιο χώρο που διεξάγεται αδιάλειπτα και υπόκωφα.

Ο δημόσιος χώρος και η ταξική επιβολή του κράτους σε αυτόν δεν είναι ποτέ κάτι το δεδομένο, το κράτος είναι υποχρεωμένο συνεχώς να αναπαράγει δια της βίας την κυριαρχία του. Σε αυτή την διαδικασία η συμμετοχή των μεσοστρωμάτων υποστηρικτών της τάξης και της ασφάλειας είναι μία κρίσιμη παράμετρος, αυτό υποστήριζαν άλλωστε και οι Γουίλσον και Κέλιγκ. Η συμμετοχή αυτή ήταν πολυδιάστατη: ξεκινούσε από εθελοντικές ομάδες πολιτών που καθάριζαν τις γειτονίες από τα σκουπίδια. Από εκεί και πέρα η προπαγάνδα ήταν συνεχής και έφτανε μέχρι την διαρκή υποστήριξη της ψυχολογίας των μεσοαστών με συμ-

Αφηρημένος εξπρεσιονισμός στο μητροπολιτικό πεδίο. Αμέτρητες τσίχλες διασκορπισμένες ως ασύμμετρη απειλή κάτω από τα πόδια του φιλήσυχου διαβάτη. Για να τις αποφύγεις πρέπει να ξέρεις να χορεύεις κλακέτες σαν τον Φρεντ Αστέρ. Προσέξτε αυτές προς τα κάτω: σίγουρα κάποιος έτρωγε τρεις μπιγκ μπαμπλ ταυτόχρονα!

μήπως είναι λίγο φασίστες;

Κώστας Μπακογιάννης
πριν από 3 εβδομάδες περίπου

Δοκιμάζουμε κάτι καινούργιο στη Πλατεία Συντάγματος. Έπειτα από χρόνια, ειδικό πλύσιμο με νερό και ατμό. Από κάθε κολλημένη τσίχλα ξεχωριστά μέχρι απολύμανση με σύγχρονο οικολογικό τρόπο. Δεν τα κάνει αόρατα, το αντίθετο. Η πλατεία στην καρδιά της Αθήνας, πιο ορατή, πιο καθαρή από ποτέ. Ετοιμαζόμαστε για τις γιορτές σε μία καθαρή πόλη!

Κώστας Μπακογιάννης
6 Δεκεμβρίου στις 11:30 π.μ. ·

Γκάζι και Παγκράτι. Πλατεία Κεραμεικού και πλατεία Πλυτά. Ολοκληρώσαμε την τριήμερη παρέμβαση καθαριότητας, επισκευών και φωτισμού. Ακόμη δύο πλατείες που είναι έτοιμες, καθαρές και περιποιημένες, για τη βόλτα του Σαββατοκύριακου.

Κώστας Μπακογιάννης βρίσκεται στην τοποθεσία Αμπελόκηποι.
4 Δεκεμβρίου στις 11:18 π.μ. · Αθήνα ·

Επιχείρηση καθαριότητας σε πέντε πλατείες στους Αμπελόκηπους. Το προσωπικό του δήμου με τα πλυτικά μηχανήματα και τις υδροφόρες στις πλατείες ΕΠΟΝ, Λακωνίας, Αγίου Δημητρίου, Βερναρδάκη και στην πλατεία Ευαγγελικής Σχολής Σμύρνης. Άλλαξαν εικόνα και είναι έτοιμες για περίπατο, για όλους!

βολικές τελετές καθαριότητας. Οι νομοταγείς πολίτες έπρεπε και πρέπει να νιώθουν μία κοινότητα συμφερόντων μπροστά στη μάχη για τον δημόσιο χώρο.

Εν τω μεταξύ το κράτος έσπευδε να ποινικοποιήσει μία σειρά από δραστηριότητες κάτω από τον τίτλο «αδικήματα ενάντια στην ποιότητα ζωής» που περιλάμβαναν από το γκραφίτι και την επαιτεία, μέχρι τους παπατζήδες ή το μάγκικο περπάτημα στους δρόμους. Την ίδια στιγμή οι μπάτσοι εφάρμοζαν την πολιτική των επιθετικών και συνήθως βάρβαρων ελέγχων σε όσους θεωρούσαν υπόπτους: το περιβόητο “stop-and-frisk”, το οποίο περιγράφουν αμέτρητα χιπ χοπ κομμάτια.

Οι διδαχές της θεωρίας των σπασμένων τζαμιών έγιναν διάσημες διεθνώς και έτσι εκατοντάδες μπάτσοι και δήμαρχοι από όλο τον κόσμο πέρασαν από Νέα Υόρκη μεριά, για να μάθουν τις νέες στρατηγικές επιβολής του νόμου και της τάξης. Σίγουρα πέρασαν και αρκετοί δικοί μας που μετέφεραν στην Ελλάδα τις σύγχρονες τάσεις ενάντια στο έγκλημα.

Η ιδεολογία της καθαρής πόλης αποτελεί κοινοτυπία πια στο ελληνικό κράτος. Οι οπαδοί της είναι πολλοί, αρκετοί βρίσκονται σε κατάσταση παράκρουσης. Αναμφίβολα κύματα πολλαπλών οργασμών θα περιέβαλαν πολλούς ακόλουθους του δημάρχου μας την στιγμή που ξεκολλούσε με μανιοκαταθλιπτική εμμονή τις τσίχλες από το Σύνταγμα. Έτσι άλλωστε θα μπορεί, μέσα στο γιορτινό κλίμα, ο κύριος με τα γυαλισμένα σκαρπίνια να περπατήσει με χάρη πάνω στα κάτασπρα πλακάκια.

Εκτός όμως από τις πατημένες τσίχλες της πλατείας Συντάγματος, ο ανιψιός του πρωθυπουργού καθάρισε και άλλες πλατείες, θέλει να καθάρισε όλη την Αθήνα λέει ο δήμαρχος. Πήγε στα Εξάρχεια με διμοιρίες και καθάρισε την πλατεία. Πήγε στους Αμπελόκηπους και έβαλε και τους υπαλλήλους του δήμου να βγάλουνε φωτό για τα σόσιαλ μίντια του. Πήγε στο Γκάζι και καθάρισε τις ταγκιές και τα συνθήματα έτσι ώστε οι δρόμοι να είναι κατάλληλοι για την μικροαστική βόλτα του σαββατοκύριακου.

Ασφαλώς θα κάνει και άλλα που μπορεί να έχουν μικρότερη προβολή, όχι μόνο αυτός αλλά και οι μπάτσοι που άλλωστε ποτέ δεν έκρυψε ότι είναι εγκάρδιοι φίλοι του. Τα ίδια θα κάνουν και άλλοι δήμαρχοι του λεκανοπεδίου, πιστοί όλοι στις διδαχές περί καθαρών πόλεων. Γιατί όλοι τους ξέρουν τι έχουν να αντιμετωπίσουν και πόσο σημαντικός είναι ο αποτελεσματικός έλεγχος του δημόσιου χώρου.

Ξέρουν ότι έχουν μπροστά τους μια ολόκληρη γενιά, την γενιά της κρίσης, που προορίζεται να είναι συνέχεια πεταμένη στα σκουινιά. Ξέρουν ότι έχουν έναν μεγάλο αριθμό παιδιών μεταναστών, οι οποίοι εκτός από την έλλειψη μέλλοντος έχουν και μειωμένη στην καλύτερη εθνική συνείδηση. Αυτοί προσπαθούν να επιβιώσουν και να ζήσουν όπως μπορούν. Όλοι αυτοί και αυτές που δεν έχουν τίποτα στα σπίτια τους, τριγυρνάνε στους δρόμους, στις πλατείες και τα πάρκα. Η μηδενική ανοχή και η θεωρία των σπασμένων τζαμιών απευθύνεται ως επί το πλείστον σε αυτούς.

Η ντόπια στρατηγική για την δημόσια τάξη τούς έχει βάλει από καιρό στο στόχαστρο. Η στρατηγική αυτή δεν περιλαμβάνει μόνο λυσσασμένους μπάτσους να κάνουν εξακριβώσεις και προσαγωγές. Περιλαμβάνει πρωτοβουλίες κατοίκων, αλλά και προπαγάνδα με το καντάρι. Περιλαμβάνει καθαριότητα και ασφάλεια. Περιλαμβάνει συμβολική εμμονή με τις λεπτομέρειες και κρατικά οργανωμένη ενεργοποίηση των φιλικών τους μικροαστικών στρωμάτων. Από αυτή την σκοπιά η πατημένη τσίχλα αποκτά μία ιδιαίτερη αξία.

